

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **L. M.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2018, č. j. OAM-49/ZA-ZA11-K09-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2018, č. j. 53 Az 10/2018 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Žalovaný jím rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V průběhu správního řízení vyšlo najevo, že důvodem stěžovatelčiny žádosti je snaha o legalizaci pobytu a setrvání na území České republiky s invalidním manželem, dále obava z návratu na Ukrajinu z důvodu ztráty jakýchkoli vazeb, z důvodu obavy z bývalého zaměstnavatele, který jí dle stěžovatelčiny výpovědi před opuštěním země původu vyhrožoval, a z důvodu svého zdravotního stavu. Žalovaný správní orgán ani městský soud neshledaly tyto důvody relevantními.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatelka namítá, že krajský soud nedostatečně přezkoumal činnost žalovaného, který nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, a své rozhodnutí krajský soud navíc nepřesvědčivě zdůvodnil. Stěžovatelka namítá, že jak žalovaný, tak krajský soud nedostatečně zjistili a vyhodnotili tvrzení stěžovatelky ve vztahu k tzv. humanitárnímu azylu podle § 14 zákona o azylu, že se stěžovatelka nemá kam vrátit, má invalidního manžela, o kterého pečuje, a sama dokončuje léčbu, která by jí nebyla na Ukrajině poskytnuta. Žalovaný pochybil, pokud odmítl poskytnutí azylu ve formě humanitárního azylu a při svém rozhodování překročil meze správního uvážení. Dále stěžovatelka nesouhlasí s posouzením podmínek pro udělení tzv. doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Konkrétně nesouhlasí se závěrem žalovaného a krajského soudu, že by její vycestování nebylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Má naopak za to, že s ohledem na péči o invalidního manžela by její vycestování znamenalo porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále též „Úmluva“) ve vazbě na realizaci soukromého a rodinného života. Zásadní pochybení stěžovatelka spatřuje v nedostatečném odůvodnění rozhodnutí krajského soudu, z důvodu kteréhož jeho rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné. Podle stěžovatelky soud pouze zrekapituloval námitky, k nimž nezaujal žádné přezkoumatelné stanovisko. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, rovněž zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na správnosti svého rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, kdy posoudil případ stěžovatelky ve všech souvislostech, zabýval se všemi stěžovatelkou uvedenými skutečnostmi a pořídil si rovněž relevantní podklady pro své rozhodnutí. Poukazuje na to, že kasační námitky se shodují s námitkami žalobními, kterými se podrobně a přezkoumatelným způsobem krajský soud zabýval. Se závěry soudu se žalovaný plně ztotožňuje. Navrhl odmítnutí pro nepřijatelnost, případně zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je zastoupena advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

[6] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[7] Nejvyšší správní soud v projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky v mezích vytyčených výše zmíněným usnesením prvního senátu zdejšího soudu neshledal.

pokračování

Stěžovatelka v rámci svých tvrzení nepředestřela žádnou otázku, která by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů, k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyjádřit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku nenalezl ani z úřední povinnosti z obsahu spisů. Krajský soud věc posoudil velmi pečlivě, v souladu s právními předpisy i dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu, ke každé námitce stěžovatelky a skutečností tvrzeným v rámci správního řízení se vyčerpávajícím a přezkoumatelným způsobem vyjádřil. Podrobně se zabýval rovněž jak otázkou udělení tzv. humanitárního azylu, tak podmínkami pro udělení doplňkové ochrany. Samotný nesouhlas se závěry soudu, stojící nadto na námitkách uplatněných již v rámci žaloby, nezakládá důvod k přijatelnosti. Jak rozhodnutí krajského soudu, tak rozhodnutí žalovaného jsou náležitě odůvodněna.

[8] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatelky nepřesahuje její zájmy natolik, aby se jí soud podrobně věcně zabýval.

[9] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Je tomu tak proto, že vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Veškerá výše uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Nejvyšší správní soud již výše uvedl, že krajský soud se pečlivě vypořádal se všemi žalobními námitkami a je zcela zřejmé, proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[10] K námitce týkající se nesprávného rozhodování žalovaného při posouzení udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje se závěry krajského soudu. Tzv. humanitární azyl může být žadateli udělen, pokud není zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ve věci stěžovatelky se žalovaný i soud podrobně zabývali otázkou, zda je vůbec možno v příběhu stěžovatelky poukázat na okolnost, na jejímž základě by mohla být její situace považována za případ hodný zvláštního zřetele, neboť pouze za podmínky naplnění tohoto neurčitěho právního pojmu lze o udělení této formy doplňkové ochrany vůbec uvažovat. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci a posoudil všechny relevantní skutečnosti pro vyhodnocení této otázky. Posoudil jak zdravotní stav stěžovatelky, tak zdravotní stav jejího manžela, vzal do úvahy rovněž tvrzení stěžovatelky, že se již nemá kam a ke komu na Ukrajině vrátit, nicméně nenaznal, že by situace stěžovatelky naplňovala kritéria případu zvláštního zřetele hodného svědčící pro udělení humanitárního azylu. Soud své úvahy o nenaplnění kritérií případu zvláštního zřetele hodného podrobně předestřel v odstavcích 41. – 47. rozsudku a doplnil je o relevantní ustálenou judikaturu zdejšího soudu. Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud poukazuje na to, že humanitární azyl lze udělit v mimořádných situacích, kterými jsou např. udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou

humanitární katastrofou (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č.j. 2 Azs 8/2004 – 55, též srovnej např. usnesení ze dne 8. 4. 2016, č.j. 6 Azs 34/2016 – 30). V takové ani podobně závažné situaci se však stěžovatelka nenachází.

[11] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, že žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili důvodnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Stěžovatelka trvá na tom, že jí hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, kdy tuto vážnou újmu shledává v naplnění § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona, tj. její vycestování je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ve vazbě na realizaci soukromého a rodinného života. Soud podpořil úvahy žalovaného a správně dospěl k závěru, že pouhým vycestováním stěžovatelky nedojde k porušení tzv. extrateritoriálního účinku citovaného článku Úmluvy. Nejvyšší správní soud má za to, že intenzita případného zásahu do rodinného života v daném případě, kdy je manžel stěžovatelky invalidní, nicméně není zcela bez výhrady odkázaný pouze na její péči, nenaplnuje podmínky pro aplikaci tohoto účinku (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010-90). Na tomto místě zdejší soud připomíná, že i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývají poměrně přísné podmínky pro nastoupení tzv. extrateritoriálního účinku předmetného článku Úmluvy (například rozsudek ze dne 6. února 2001 ve věci *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98). Ustanovení článku 8 Úmluvy „*neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi*“ (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65). Neudělením doplňkové ochrany nebylo stěžovatelce znemožněno vést svůj rodinný a soukromý život. Nic nebrání tomu, aby stěžovatelka vycestovala do země původu a obstarala si veškeré potřebné doklady, na jejichž základě může následně požádat s ohledem na svůj osobní stav o získání pobytového oprávnění na území České republiky a následně plně realizovat svůj soukromý a rodinný život. Není ani zcela vyloučeno, aby ji do země původu následoval rovněž manžel, ačkoli si soud uvědomuje, že to z důvodu jeho zdravotního stavu může být náročné (k tomu podrobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71). Z výše uvedených důvodů soud konstatuje, že i tato kasační námitka je nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 23. ledna 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu